

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/126/2020
Identifikačné číslo spisu:	3119210378
Dátum vydania rozhodnutia:	28.08.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:3119210378.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti E.: N., nar. X. J. XXXX a J., nar. X. J. XXXX, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, deti rodičov: matky M. E., rod. S., nar. XX. Z. XXXX, bývajúcej v N. J. I. XXX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou KONCOVÁ & PARTNERS s. r. o., so sídlom v Trenčíne, Kpt. Jaroša 29, IČO: 47 256 907 a otca O. E., nar. XX. P. XXXX, bývajúceho v Y, H. Š. XXXX/X, zastúpeného IURIDICA LEGAL s.r.o., so sídlom v Martine, Jilemnického 30, IČO: 47 256 532, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 34P/213/2019, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 9. marca 2020 sp. zn. 27CoP/15/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným uznesením potvrdil uznesenie Okresného súdu Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) zo 17. decembra 2019 sp. zn. 34P/213/2019, ktorým nariadil neodkladné opatrenie a otcovi uložil platiť výživné pre maloletú N. v sume 35 eur mesačne a pre maloletú J. v sume 35 eur mesačne, ktoré je povinný preukazovať k rukám matky detí vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, a ktorým určil, že neodkladné opatrenie bude trvať najdlhšie do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vedenej súdom prvej inštancie pod sp. zn. 26P/172/2018 alebo do právoplatného skončenia konania vo veci samej o rozvod manželstva a s tým spojenú úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode vedenej na súde prvej inštancie pod sp. zn. 31P/167/2018, podľa toho, ktoré konanie skončí skôr a rozhodol o náhrade trov konania. Po právnej stránke vec posúdil podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1 a 2 C. s. p. a § 2 ods. 1 a 2, § 360 a § 366 C. m. p.

2. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal otec dovolanie. Dovolanie odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 431 C. s. p. tvrdiac, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd [§ 420 písm. e) C. s. p.] a že súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420

písm. f) C. s. p.]. Namietal, že rozhodovala nezákonná sudkyňa. Taktiež označil rozhodnutie odvolacieho súdu za arbitrárne a nedostatočne odôvodnené. Žiadal preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu v spojení s uznesením súdu prvej inštancie zrušil a rozhodol o odklade vykonateľnosti.

3. Matka v písomnom vyjadrení k dovolaniu žiadala dovolanie otca zamietnuť, tak ako aj návrh na odklad vykonateľnosti uznesenia súdu prvej inštancie v spojení s uznesením odvolacieho súdu.

4. Kolízny opatrovník sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Dovolanie podal otec vo veci upravenej v zákone č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C. m. p.“). Vzájomný vzťah medzi C. m. p. a C. s. p. je vymedzený v § 2 ods. 1 C. m. p., podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia C. s. p., ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže § 76 C. m. p. neobsahuje odlišnú právnu úpravu dovolania podaného vo veci starostlivosti súdu o maloletých, prípustnosť dovolania otca bola posudzovaná podľa ustanovení Civilného sporového poriadku.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) [ďalej aj len najvyšší súd] po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) účastník konania zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovolanie otca nie je prípustné. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Otec prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z § 420 písm. e) a písm. f/ C. s. p.

8. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

9. Najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 236/2016, (publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017) uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p., je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

10. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 C. s. p., dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení.

11. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

12. Najvyšší súd svojou judikatúrou akceptuje, že rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej môže byť tiež uznesenie odvolacieho súdu. O také rozhodnutie ide v prípade uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní ktorého nebola podaná nadväzujúca žaloba (teda návrh na určité rozhodnutie vo veci samej). K tomu záveru dospel najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 83/2017, v ktorom uviedol, že „rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Taká situácia môže nastať v prípade návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia podaných po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 C. s. p.). Rovnako v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred

začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 C. s. p., konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu“. Výpočet prípadov, v ktorých rozhodnutie odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení je rozhodnutím vo veci samej, podal obdobným spôsobom najvyšší súd tiež v rozhodnutí, sp. zn. 5 Obdo 76/2016. Dovolací súd k tomu poznamenáva, že tieto právne náhľady sú zastávané aj v odbornej právnickej literatúre (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 458).

13. Z doterajšej judikatúry (R 21/2018 a R 76/2018) možno vyabstrahovať záver, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ktoré spĺňa kritérium prípustnosti dovolania „vo veci samej“ a ktorým sa „konanie končí“ v zmysle § 420 CSP, je také, ktoré konzumuje vec samú. Jedná sa o prípady, kedy rozhodnutie o predbežnom opatrení je iniciované a vydané ešte pred konaním vo veci samej a zároveň, na ktoré už nebude nadväzovať konanie vo veci samej. Ide teda o rozhodnutia, u ktorých sa nepredpokladá, aby po ich vydaní boli dotknuté meritórnym rozhodnutím vydaným v súvisiacej veci. Rozhodnutia, ktoré nekonzumujú vec samú, sú najmä tie, ktoré sú vydané v priebehu súvisiaceho konania vo veci samej.

14. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení v zásade nereprezentuje rozhodnutie vo veci samej, pretože sa všeobecne predpokladá jeho spojenie s vecou samou. Je ňou len (vtedy), ak konzumuje vec samú, čo naznačuje akúsi jeho „pripodobiteľnosť“ nezmeniteľnému meritórnemu rozhodnutiu (navodzujúcemu stav veci právoplatne rozsúdenej - res iudicata). Kľúčovou sa tu zdá byť okolnosť, že také rozhodnutie už nebude môcť byť atakované nadväzujúcim a súvisiacim rozhodnutím vydaným vo veci samej. V takom prípade by išlo o rozhodnutie o neodkladnom opatrení, na ktoré dopadá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 C. s. p.

15. V prejednávanej spore súd prvej inštancie vydal neodkladné opatrenie, ktorým nariadil otcovi platiť výživné na jeho maloleté deti. V spise sa nachádza úradný záznam (na č. l. 10), v ktorom je uvedené, že lustráciou sa zistilo, že vedené konanie pod sp. zn. 26P/172/2018 o úpravu práv a povinností k mal. deťom a úprave styku k mal. deťom bolo prerušené do právoplatného skončenia konania pred súdom prvej inštancie sp. zn. 31P/167/2018. Taktiež na tunajšom súde je vedené konanie sp. zn. 31P/167/2018 (rozvodový spis) - ktoré bolo odročené za účelom vypracovania znaleckého posudku. Na č. l. 100 sa nachádza ďalší úradný záznam, v ktorom je zaznamenané, že vec sp. zn. 26P/172/2018 (úprava rodičovských práv a povinností) napadla na tunajší súd dňa 3. augusta 2018. Napokon skutočnosť, že neodkladné opatrenie v tomto prípade nekonzumuje vec samu, vyplýva aj zo znenia samotného výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie, podľa ktorého bude trvať najdlhšie do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vedenej pod sp. zn. 26P/172/2018 alebo do právoplatného skončenia konania vo veci samej o rozvod manželstva vedenej pod sp. zn. 31P/167/2018. Dovolací súd dospel preto k záveru, že v danom prípade sa nejedná o rozhodnutie vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, tak ako sa to prezumuje v § 420 C. s. p.

16. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie otca podané v zmysle § 420 písm. e/ a písm. f/ C. s. p. ako procesne neprípustné podľa § 477 písm. c/ C. s. p. odmietol.

17. Dovolací súd, keďže dovolanie otca ako neprípustné odmietol, nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 C. s. p.

18. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

19. Toto uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.